

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางกับการกระทำผิดกฎหมายของ เด็กและเยาวชน

โดย

สุพัทธรา สุภาพ

ร.บ. (เก็บรศินยอมฉบับ ๒) (จพว) สส.บ. (ธรรมศาสตร์)

005918

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาโทบัณฑิต

ของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๐๗

คณะกรรมการได้ตรวจและสอบวิทยานิพนธ์นี้แล้ว และอนุมัติให้นับ
เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาหาบัณฑิตได้

คณะกรรมการตรวจและสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เกษม อุทยานิน

อาจารย์สง่า ดินะสมิต

อาจารย์เสริน ปุณณะหิตานนท์

อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ศศิธร

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ศศิธร อาจารย์ผู้ควบคุม

วิทยาลัยนพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีก็เพราะความกรุณาและความอนุเคราะห์ของ
ท่านผู้มีพระคุณดังต่อไปนี้ คือ ศาสตราจารย์ เกษม อุทยานิน คณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ
มหาวิทยาลัย ดร.นิพนธ์ กศิธร ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและวางแผนสำนักปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี
ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยาลัยนพนธ์ อาจารย์ เสรีน ปุณณะดิคานนท์ อาจารย์เอกแห่ง
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อาจารย์สง่า สีนะสมิต ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุม
ครองเด็กกลาง คุณกสิปชัย มีทิมุรส อดีตหัวหน้าแผนกประมวลข้อเท็จจริง กองคุมประพฤติ
สถานพินิจและคุมครองเด็กกลาง ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์จุมพล
สวัสดิ์ศิยากร อาจารย์เอกและเลขานุการคณะรัฐศาสตร์ และอาจารย์จรูญ สุภาพ อาจารย์
ประจำคณะรัฐศาสตร์ ผู้เขียนขอจารึกอุปการะคุณของท่านทั้งหลาย ณ ที่นี้ไว้ด้วยความ
เคารพยิ่ง.

ก.

คำนำ

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเป็นสถาบันสำคัญสถาบันหนึ่งในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิด การที่ได้จัดตั้งศาลประเภทนี้ขึ้นก็เนื่องจากรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาเด็กและเยาวชนที่มีอยู่และที่กำลังเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ แต่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศที่เจริญแล้ว เช่น อังกฤษก็ได้มีผู้โจมตีศาลเด็กว่า ปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิดอย่างรุนแรงและเข้มงวด ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยทราบขอเท็จจริงและการดำเนินงานของศาล แม้แต่เด็กที่กระทำผิดก็ยังมีความคิดเช่นนี้^(๑) ส่วนในประเทศไทย กลับมีผู้เห็นว่าวิธีการของศาลที่จัดการกับเด็กที่กระทำผิดนั้นเบาไป ไม่ทำให้เด็กรู้สึกกลับตัวเป็นคนดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเยาวชนได้ก่อคดีร้ายแรงขึ้น เช่นคดีเฝ้าใจหรือคดีระเบิดขบวนรถประจำทางจนเป็นเหตุให้คนตาย เป็นต้น เหตุนี้ผู้เขียนจึงต้องการจะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางที่มีต่อการแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่แล้ว ๆ มามีหลายท่านได้เขียนเปรียบเทียบศาลในประเทศต่าง ๆ กับศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีท่านผู้ใดได้ค้นคว้าและวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงานของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในการแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เหตุนี้ 'วัตถุประสงค์สำคัญในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้' เพื่อค้นคว้าและวิเคราะห์ว่าศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กและเยาวชนโดยตรงนั้นได้ดำเนินการไปอย่างไรได้ผลหรือไม่ แค่นั้น เพียงใด ในการปิดป่าแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตัวเด็กที่กระทำผิดให้เป็นเด็กดีและเป็นพลเมืองดี มีคุณค่าต่อสังคมในอนาคต เพื่อให้การเขียนวิทยานิพนธ์บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่วางไว้ ผู้เขียนจึงเน้นหนักไปในทางวิธีปฏิบัติของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง โดยพยายามศึกษาถึงกระบวนการของศาลที่ปฏิบัติต่อเด็กผู้กระทำผิดนับตั้งแต่การเริ่มแรกที่เด็กผู้กระทำผิด

(๑) W.E.Cavengh, The Child and the Court, London: London Vitor

ได้มาสู่ศาล จนกระทั่งเมื่อเด็กได้รับการเยียวยาแก้ไขและปล่อยตัวเพื่อที่จะเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป ในที่สุด นอกจากนั้นผู้เขียนก็จะได้ศึกษาถึงการจัดระเบียบองค์การภายในของศาลเด็ก หน่วย งานและกลไกต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงตัวเด็กและเยาวชน รวมทั้งพิจารณาถึงนโยบาย และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขเด็กผู้กระทำผิดด้วย การศึกษาค้นคว้ารวมถึงการพิจารณา ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนอาจจะประสบอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึง อุปสรรคเหล่านั้นจะกระทำไ้แก้ไขได้แค่ไหนเพียงใด

ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า การค้นคว้า วิจัย ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นน่าจะ อำนาจประโยชน์ต่อประชาชน วงการศึกษา และหน่วยราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ ปัญหาเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนเองด้วย ทั้งนี้ก็โดยเหตุผล ๓ ประการ

ประการแรก แม้ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางจะตั้งมานานแล้วก็ตาม แต่ยังไม่ ได้มีการศึกษาหรือวิจัย และประเมินผลในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนหรืออีกนัยหนึ่งการแก้ไขเด็กให้กลับตัวเป็นคนดี การปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นจึงอาจจะเป็นการศึกษาที่ให้คุณค่าในด้านการแสดงผลงานและเป็น แนวทางในการวางแผนงานค่านนี้ในอนาคต

ประการที่สอง การศึกษาวิจัยและรวบรวมเป็นระเบียบแบบแผนตามหลักวิชานี้ เท่ากับเป็นการรวบรวมเอกสารที่กระจัดกระจายให้รวมอยู่ด้วยกันเป็นหมวดหมู่ ย่อมจะเป็น การสะดวกในการศึกษา หรือแม้แต่จะใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการดำเนินงานได้ตาม ความจำเป็น

ประการสุดท้าย การศึกษาค้นคว้าที่ได้กระทำไปแล้วนี้ อาจจะเป็นประโยชน์ ต่อสาธารณชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาในแขนงวิชานี้ เพราะนอกจากจะเป็นเอกสาร ที่ใช้อ้างอิงได้แล้วก็ยังเป็นจุดเริ่มต้นที่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นที่สนใจได้ค้นคว้าเพิ่มเติมให้ทันสมัย อยู่ตลอดไป อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการโดยตรง ด้วย

อนึ่ง คำว่า "เด็ก" และ "เยาวชน" ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนถือเอาความหมายที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ เป็นบรรทัดฐาน ซึ่ง "เด็ก" หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์ "เยาวชน" หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้หมายความว่าถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส^(๒)

(๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๔

คำนำ.....	ก.
ภาค ๑ ทฤษฎีว่าด้วยสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน.....	๑
บทที่ ๑ สาเหตุทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนกระทำผิด.....	๑
ก. ทฤษฎีว่าด้วยอาชญากรรมและการกระทำผิดของเด็กและ เยาวชนที่ถือลักษณะของบุคคลเป็นสาเหตุ	๓
๑. ความบกพร่องทางชีวภาพ(biological defectiveness) และแบบหรือสภาพทางร่างกาย(physical type)	๑๐
๒. ความบกพร่องทางจิต(mental deficiencies)	๑๒
๓. ความวิตกกังวลและความแปรปรวนทางอารมณ์(mental and emotional disorders)	๑๔
ข. ทฤษฎีว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว	๑๗
ค. ทฤษฎีว่าด้วยกลุ่มสังคมและปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม(theories stressing group and socio-cultural factors)	๑๘
๑. ทฤษฎีว่าด้วยการศึกษาการประพฤตินิสัยที่ได้มาจากการเรียนรู้ (learned delinquency behavior)	๒๐
๒. ทฤษฎีว่าด้วยความขัดแย้งของกลุ่มอิทธิพลของกลุ่มวัฒนธรรม รณรงค์(group conflicts and subcultural group influences)	๒๔
๓. ทฤษฎีว่าด้วยเศรษฐกิจ(economic) ภาวะทาง ภูมิศาสตร์(geographic) นิเวศน์สถาน (ecological)	๒๗

๔. ทฤษฎีว่าด้วยจิตวิทยาสังคม (social psychological)	๓๐
บทที่ ๒ การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง.....	๓๓
ก. ความมุ่งหมาย	๓๓
ข. ประวัติของศาล	๓๖
ค. ส่วนประกอบของศาล	๔๑
๑. ราชการตุลาการ	๔๑
๒. ราชการธุรการ	๔๒
ก. ราชการธุรการในหน้าที่ศาล	๔๓
ข. ราชการธุรการในหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง	๔๕
๑) กองอำนวยการ	๔๖ ✓
๒) กองแรกรับ	๔๗
๓) กองคุมประพฤติ	๔๘
๔) กองแพทย์	๕๐
ค. วิธีการดำเนินงานของศาลเมื่อเด็กกระทำผิด	๕๑
ง. วิธีพิจารณาของศาล	๕๕ ✓
๑. ไม่เป็นทางการ	๕๖
๒. พิจารณาลับ	๕๖
๓. การพิจารณาไม่เคร่งครัด	๕๗
๔. มีผู้พิพากษาสมทบช่วยเหลือผู้พิพากษาประจำ	๕๘
๕. มีที่ปรึกษากฎหมายช่วยเหลือเด็กและเยาวชน	๕๘
๖. การพิพากษาจะพิจารณารายตัว	๖๐
๗. คำพิพากษาอาจแก้ไขได้เสมอ	๖๐
ภาค ๒ การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนของศาล.....	๖๖
บทที่ ๓ จำนวนและลักษณะความผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย	๖๖

บทที่ ๔ วิธีการในการแก้ไขโทษกลับตัวเป็นคนดี..... ๘๕

 ก. หลักในการแก้ไข..... ๘๖

 ๑. ศึกษาชีวประวัติรายตัวและสาเหตุแห่งการกระทำผิด..... ๘๖

 ๒. การวางแผนแก้ไขรายตัว..... ๘๘

 ข. วิธีการแก้ไข..... ๘๖

 ก. วิธีการที่ยังไม่ตัดข้อสรภาพ..... ๘๗

 ข. วิธีการตัดข้อสรภาพ..... ๘๘

 ค. ผล..... ๙๐

 ๑) ผลของการคุมประพฤติ..... ๙๐

 ๒) ผลของการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรม..... ๙๐

บทที่ ๕ วิธีการในการแก้ปัญหาภายหลังปล่อย..... ๑๑๒

 ๑. การสงเคราะห์ภายหลังปล่อย (Parole)..... ๑๑๒

 ๑. การส่งเด็กกลับภูมิลำเนาเดิม..... ๑๑๖

 ๒. การสงเคราะห์ในเรือนที่อยู่..... ๑๑๗

 ๓. การจัดหางาน..... ๑๑๗

 ๔. การควบคุมความประพฤติภายหลังปล่อย..... ๑๑๘

 ๕. การสงเคราะห์อื่น ๆ..... ๑๒๐

 ๒. สถานแนะนำเด็กทางจิต (Child Guidance Clinic)..... ๑๒๐

 ๓. การเผยแพร่วิธีป้องกันบรรเทาการกระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน..... ๑๒๔

บทสรุป..... ๑๒๗

ภาคผนวก

 ๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔..... ๑๓๗

 ๒. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔..... ๑๕๔

๓. พระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติข้างต้น	๑๘๖
๔. ประมวลกฎหมายอาญา(บางมาตรา)	๒๐๔
๕. พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕	๒๐๕
๖. กฎกระทรวงและพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติข้างต้น	๒๑๕
๗. พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก(ฉบับที่ ๒) พ.ร.ก. ๒๕๐๑	๒๑๕
๘. พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑	๒๒๐
๙. พระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติข้างต้น	๒๒๗
รายชื่อหนังสือและเอกสารประกอบการค้นคว้า.....	๒๓๖
ประวัติผู้เขียน.....	๒๓๘

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตาราง ๑	เด็กและเยาวชนที่รับไว้ระหว่างสอบสวน(แสดงคดีที่ต้องหา) พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๐๖	๖๖
ตาราง ๒	เด็กและเยาวชนที่รับไว้(แสดงอายุ) พ.ศ.๒๕๐๑-๒๕๐๕	๗๔
ตาราง ๓	เด็กและเยาวชนที่รับไว้(แสดงสัญชาติ) พ.ศ.๒๕๐๑-๒๕๐๕	๗๖
ตาราง ๔	เด็กและเยาวชนที่รับไว้(แสดงสิ่งแวดล้อมในค่านครอบครัว) พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๕	๗๘
ตาราง ๕	เด็กและเยาวชนที่รับไว้(แสดงสิ่งแวดล้อมในค่านการศึกษา) พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๕	๘๐
ตาราง ๖	เด็กและเยาวชนที่รับไว้(แสดงสิ่งแวดล้อมในค่านอาชีพ) พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๖	๘๓
ตาราง ๗	แสดง วิธีการที่ศาลใช้โทษและวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๕-๒๕๐๕	๙๕
ตาราง ๘	แสดงผลการคุมประพฤติเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๘-๒๕๐๕	๑๐๗
ตาราง ๙	แสดงผลของการฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรม พ.ศ. ๒๔๙๘-๒๕๐๕	๑๑๑